

20/10/2022 tarihli Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi”

Kanun teklifinde 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ile ilgili yer verilen düzenlemeler özetle aşağıda belirtilmiştir. Buna göre;

1. Kamu ihale uzman yardımcılığına atanacakların yaş sınırı 30 yaşından 35 yaşa çıkarılmaktadır.
2. Kanun maddesinin yürürlüğe girmesi öncesinde ve sonrasında itirazın şikâyet başvurusu sonucunda başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde;
 - Kanun maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önceki kurul kararlarına ilişkin başvuru bedellerinin ödenebilmesi için başvuru sahibi tarafından 30 gün içerisinde iade talebinde bulunması gerekecek.
 - Kanun maddesinin yürürlüğe girmesi sonrasındaki başvurularda Kurul kararı ile itirazın şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen **otuz gün içinde** başvuru sahibinin Kuruma yazılı talepte bulunması gerekecek.
 - Her iki durumda da *(kanun maddesinin yürürlüğe girmesinden önce ve sonra)* başvuru sahibinin talep tarihini izleyen **otuz gün içinde** Kamu İhale Kurumu tarafından itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılacaktır.
3. Sözleşme imzalandıktan sonra itirazın şikâyet başvurusu veya mahkeme kararı uyarınca verilen Kamu İhale Kurul kararı, mücbir sebepler veya yükleniciden kaynaklanan kusur nedeniyle idarece sözleşmenin feshedilmesi halinde **53’üncü maddenin (j) fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca sözleşme bedelinin onbinde beşi oranında yükleniciden tahsil edilen KİK payı hiçbir durumda iade edilmeyecek.**
4. 4734 sayılı kanunun EK-1. maddesi ile kamu ihale kurumuna verilen yetkinin kapsamı genişletilerek EKAP üzerinden, 4734 sayılı Kanundan **istisna** edilen ihaleler ve **doğrudan temin** yöntemi ile yapılan alımlar dahil olmak üzere her türlü mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin alım, ihale ve sözleşme süreçlerine ilişkin olarak; yaklaşık maliyetin ve dokümanların hazırlanması. İlanların yayımlanması, tekliflerin veya yeterlik başvurularının sunulması ve değerlendirilmesi, ihalelerin sonuçlandırılması, sözleşmelerin imzalanması, sonuç bildirimini, **hakedişlerin düzenlenmesi** gibi her türlü işlem, onay, bildirim ve tebligatlar ile şikâyet ve itirazın şikâyet başvuruları kısmen veya tamamen Kurum tarafından kurulan ve işletilen **Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden gerçekleştirilecektir.**

Kanun teklifinde yer alan maddeler ile bunlara ait değişiklik gerekçelerine de aşağıda yer verilmiştir.

A. MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 12- Maddeyle, uygulamada yaşanan tereddütlerin giderilmesi amacıyla, diğer düzenleyici ve denetleyici kurumlarda olduğu üzere, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına tabi kadrolarla ilgili düzenleme yapmak için Kuruma yetki verilmektedir.

Diğer taraftan, 19/3/2020 tarihli ve 31073 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 15/1/2020 tarihli ve **2017/37300 başvuru numaralı Anayasa Mahkemesi Kararında, itirazın şikâyet başvuru bedelinin lehe karar verilmesine rağmen başvurucuya iade edilmemesinin** ve bu bedelin iadesi için dava açılması zorunluluğunun bulunmasının başvurucuya şahsi olarak aşırı bir külfet yüklediği, dolayısıyla kamu yararı ile başvurucunun

mülkiyet hakkının korunması arasında olması gereken adil dengenin başvuru aleyhine bozulduğu ve müdahalenin ölçülü olmadığı gerekçesi ile itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesine karar verilmiştir.

Anılan karar sonrasında başvuru bedelinin iade edilmesine ilişkin Kurum aleyhinde birçok dava açılmış olup, bu davaların zaman içerisinde artarak devam edeceği öngörülmektedir.

Anılan bedelin iadesi için açılan davalar sonucunda yasal faiz, vekâlet ücreti, mahkeme harçları ve benzeri ödemeler Kuruma ilave bir mali külfet getirmektedir. Bu çerçevede yargı kararlarına istinaden Kurumun katlanmak zorunda kaldığı ek giderleri ortadan kaldırmak, hakkaniyete uygunluğu sağlamak amacıyla ve hak arama hürriyeti ile mülkiyet hakkının korunması için **itirazın şikâyet başvurusu sonucunda başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde başvuru bedelinin başvuru sahibine Kurum tarafından iade edilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.**

4734 sayılı Kanununun 53'üncü maddesinin (j) fıkrasının (1) numaralı bendinde, Kurumun gelirleri arasında bu Kanun kapsamında yapılan ihalelere ilişkin düzenlenecek sözleşmelerden, bedeli belli bir tutarın üzerinde olanlar için sözleşme bedelinin on binde beşi oranında yükleniciden tahsil edilecek bedele (**KİK payı**) yer verilmiştir.

Buna göre, sözleşmelerin imzalanmasından önce söz konusu bedel yükleniciler tarafından Kurum hesabına yatırılmaktadır. Ancak sözleşme imzalandıktan sonra itirazın şikâyet başvurusu veya mahkeme kararı uyarınca **verilen Kamu İhale Kurul kararı, mücbir sebepler veya yükleniciden kaynaklanan kusur nedeniyle idarece sözleşme feshedilebilmektedir. 4734 sayılı Kanunda, sözleşmenin feshedilmesi halinde** bu bedelin iade edilip edilmeyeceğine yönelik herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Bu durumda anılan bedelin iadesi için uygulamada karşılaşılan uyumsuzluk sonucunda ortaya çıkan faiz ve yargılama giderleri ile benzeri ödemeler Kuruma ilave bir mali külfet getirmektedir. Bu çerçevede yargı kararlarına istinaden Kurumun katlanmak zorunda kaldığı ek giderleri ortadan kaldırmak amacıyla, **53'üncü maddenin (j) fıkrasının (1) numaralı bendi uyarınca sözleşme bedelinin onbinde beşi oranında yükleniciden tahsil edilen tutarın iade edilmemesi amaçlanmaktadır.**

MADDE 13- Maddeyle, kaydedilen teknolojik gelişmeler ışığında EKAP üzerinde gerçekleştirilebilecek işlemlerin, kapsamının genişletilmesi ve **EKAP'ın 4734 sayılı Kanundan istisna edilen ihaleler, doğrudan temin yöntemi ile yapılan alımlar ve sözleşme süreçlerinde de etkin bir şekilde kullanılabilmesi amaçlanmaktadır.**

MADDE 14- Maddeyle, 4734 sayılı Kanununun 53'üncü maddesinde yapılan değişiklikler çerçevesinde, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınan Kamu İhale Kurulu kararları sonucunda başvuru sahibinin tüm iddiaları bakımından haklı bulunması durumunda da **eşit muamele ilkesi gözetilerek başvuru bedelinin iade edilebilmesine imkân sağlanması amaçlanmaktadır.**

B. KANUN TEKLİF MADDELERİ

MADDE 12 - 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 53 üncü maddesinin (h) fıkrasının dördüncü paragrafında yer alan "ilk gününde otuz yaşını" ibaresi "birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını" şeklinde değiştirilmiş, aynı paragrafın dördüncü cümlesi madde metninden çıkarılmış, aynı fıkraya dördüncü paragraftan sonra gelmek üzere aşağıdaki paragraf eklenmiş, fıkranın beşinci paragrafında yer alan, "personelin atanma ve çalışma usul ve esasları" ibaresi madde metninden çıkarılmış ve maddenin **(j) fıkrasına aşağıdaki paragraflar** eklenmiştir.

"Kamu ihale uzmanlarının mesleğe giriş ve yeterlik sınavlarına, meslek personeli ile diğer kurum personelinin atanma, görev, yetki ve sorumluluklarına, çalışma esas ve usullerine ilişkin hususlar ile Kamu

Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmeliğe uygun olarak görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına tabi unvanlar ve bu unvanlara yapılacak atamalara ilişkin hususlar Kurul kararıyla yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle düzenlenir.”

“Başvuru sahibinin iddialarının tamamında haklı bulunması halinde. Kurul kararı ile itirazın şikâyet başvuru bedelinin başvuru sahibine iadesine karar verilir. Kurul kararının başvuru sahibine bildirimini izleyen otuz gün içinde başvuru sahibinin Kuruma yazılı talebi üzerine, bu talep tarihini izleyen otuz gün içinde Kurum tarafından itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesi yapılır ve son ödeme tarihine kadar geçen süre için faiz işlemez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez. **Bu fıkranın (1) numaralı bendi uyarınca tahsil edilen bedel hiçbir durumda iade edilmez.”**

MADDE 13- 4734 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “Bu Kanunda veya diğer kanunlarla bu Kanundan istisna edilenler ile doğrudan teminle yapılanlar da dâhil olmak üzere, her türlü mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin alım, ihale ve sözleşme süreçlerine ilişkin olarak; yaklaşık maliyetin ve dokümanların hazırlanması. İlanların yayımlanması, tekliflerin veya yeterlik başvurularının sunulması ve değerlendirilmesi, ihalelerin sonuçlandırılması, sözleşmelerin imzalanması, sonuç bildirim, **hakedişlerin düzenlenmesi** gibi her türlü işlem, onay, bildirim ve tebligatlar ile şikâyet ve itirazın şikâyet başvuruları kısmen veya tamamen Kurum tarafından kurulan ve işletilen **Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden gerçekleştirilebilir.** Kurum, Elektronik Kamu Alımları Platformunun kurulması ve işletilmesine, birinci fıkra kapsamında yapılacak işlemlere, alım, ihale ve sözleşme süreçlerinde elektronik araçların kullanımına ilişkin esas ve usulleri, ayrıca EKAP üzerinden yapılması zorunlu işlemleri belirlemeye yetkilidir.”

MADDE 14- 4734 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 21- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce alınan ve 53’üncü maddenin (j) fıkrasının dördüncü paragrafındaki koşulları sağlayan Kurul kararlarına ilişkin olarak bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen otuz gün içinde itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesine yönelik başvuru sahibi tarafından Kuruma yazılı talepte bulunulması durumunda 53 üncü maddenin (j) fıkrasının dördüncü paragrafındaki hüküm uygulanır. Kurul kararının başvuru sahibine bildirildiği tarih ile itirazın şikâyet başvuru bedelinin iadesine yönelik Kuruma yapılan başvuru tarihi arasındaki süre için faiz işlemez. Diğer hallerde başvuru bedeli iade edilmez,”